

Leerplicht

Gemeente Neder-Betuwe

Informatie over de leerplicht voor ouders van leerplichtige of kwalificatieplichtige kinderen

De leerplicht.

Elk kind in Nederland heeft recht op onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en beperkingen. Naast een leerrecht kent Nederland ook een leerplicht. Kinderen in de leerplichtige leeftijd moeten de school waar zij staan ingeschreven geregeld bezoeken. Om te zorgen dat de Leerplichtwet wordt nageleefd, is het college van burgemeester en wethouders van elke gemeente in Nederland belast met de toezichthouding daarvan. Voor de feitelijke uitvoering wijst het college één of meerdere leerplichtambtenaren aan.

In deze folder staan de belangrijkste regels uit de Leerplichtwet. Ook kunt u hierin lezen wat de taken zijn van de leerplichtambtenaar en wat hij of zij voor u kan doen.

Verantwoordelijkheid

Als ouder, verzorger of voogd moet u ervoor zorgen:

- dat uw leer- of kwalificatieplichtige kind bij een school of instelling staat ingeschreven;
- dat uw kind naar school gaat en alle lessen volgt.

Vanaf 12 jaar bent u als ouder of verzorger niet meer alléén verantwoordelijk voor het schoolbezoek, maar is uw kind dat zelf ook.

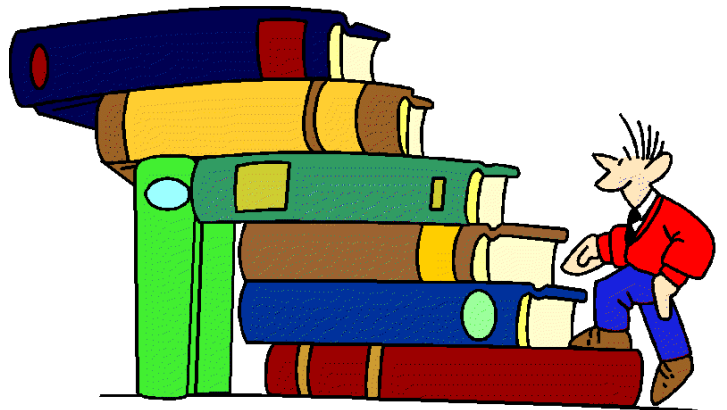
De volledige leerplicht

Als uw kind 4 jaar is, kan het naar school. Dat is dan nog niet verplicht. Leerplichtig is uw kind pas vanaf de eerste schooldag van de maand volgend op die waarin het vijf jaar wordt.

Voorbeeld:

Uw kind wordt op 8 november vijf jaar, dan is het vanaf 1 december leerplichtig . In overleg met de directeur van de school kunnen vijfjarige kinderen vijf uur per week vrij krijgen. Deze uren mogen natuurlijk niet opgespaard worden voor bijvoorbeeld een vakantie.

De volledige leerplicht duurt twaalf schooljaren. Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli. In de meeste gevallen moet uw kind dus tot het einde van het schooljaar waarin het zestien jaar wordt volledig dagonderwijs volgen op een school zoals bedoeld in de Leerplichtwet. Na de volledige leerplicht geldt nog een kwalificatieplicht.

De kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht geldt voor jongeren die:

- a) nog geen achttien jaar zijn;
- b) nog geen startkwalificatie hebben behaald; en
- c) de volledige leerplicht achter de rug hebben.

Een startkwalificatie geeft de minimale opleiding aan die een jongere nodig heeft om succesvol de arbeidsmarkt op te gaan.

Een jongere heeft zijn of haar startkwalificatie behaald wanneer hij of zij minimaal een mbo2-, havo- of vwo-diploma heeft behaald. Een vmbo-diploma is géén startkwalificatie! Jongeren zijn dus tot hun achttiende verjaardag (of tot het moment dat zij een startkwalificatie hebben behaald) kwalificatieplichtig. Dit betekent concreet dat deze jongeren een volledig onderwijsprogramma moeten volgen dat is gericht op het behalen van een startkwalificatie. Hieronder vallen de vmbo-, havo-, en vwo-opleidingen in het voortgezet onderwijs. En de beroepsopleidende leerweg (BOL) en de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) in het middelbaar beroepsonderwijs.

Vervangende leerplicht

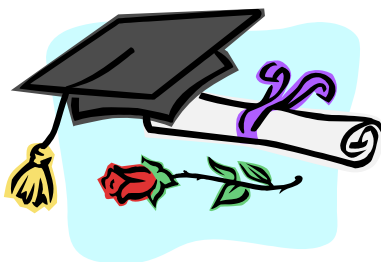
In zeer bijzondere gevallen, wanneer gebleken is dat een jongere niet geschikt is volledig dagonderwijs aan een school te volgen, kan hij of zij aan een school een programma volgen dat naast algemeen vormend en op het beroep gericht onderwijs tevens praktisch bevat. Dit laatste betreft arbeid van lichte aard in de vorm van een stage. De stage moet vervuld worden in samenhang met het onderwijs. Het totale programma omvat vijf dagen per week.

De directeur van de school maakt hiervoor een plan van aanpak, dat de ouders moeten overleggen als zij een verzoek tot vervangende leerplicht indienen bij de gemeente. Ouders hebben namelijk voor vervangende leerplicht de goedkeuring van burgemeester en wethouders nodig.

Ook in het laatste schooljaar van de volledige leerplicht is in uitzonderlijke gevallen een andere invulling mogelijk. Ook deze andere invulling zorgt er voor dat de jongere vijf dagen per week vormend en beroepsgericht bezig is. De instelling waar de jongere wenst te worden ingeschreven, stelt hiervoor een plan van aanpak op. Voor deze vorm van vervangende leerplicht is eveneens goedkeuring van burgemeester en wethouders nodig. De beslissing om over te gaan tot vervangende leerplicht wordt in overleg met de jongere, de ouders, de school en de leerplichtambtenaar en eventuele hulpverleningsinstanties genomen.

Diploma/Startkwalificatie

In 1994 werd het *Tijdelijk besluit Regionale Meld- en Coördinatiepunten (RMC)* van kracht. Op 1 januari 2002 heeft de regeling een wettelijke status gekregen als RMC-wet. Doelstelling is, om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Hierbij gaat het om de groep leerlingen van 12 tot 23 jaar, die zonder startkwalificatie de school verlaat.

Er is een overlap met de *Leerplichtwet 1969*. Het kan immers gaan om kwalificatieplichtige en niet-kwalificatieplichtige jongeren die nog geen startkwalificatie hebben behaald. De kwalificatieplichtige leerlingen worden door de leerplichtambtenaar benaderd en verder op weg geholpen, m.a.w. kwalificatieplichtige leerlingen die voortijdig de

school (dreigen te) verlaten, worden door de leerplichtambtenaar in behandeling genomen. Jongeren van 18 jaar en ouder (de niet-kwalificatieplichtigen) die zonder een startkwalificatie de school verlaten, worden door de leerplichtambtenaar gemeld bij het RMC.

Schoolleiding en leerplicht

Behalve de regels uit de Leerplichtwet die voor u, als ouder, verzorger of voogd van een kind van belang zijn, staan in deze wet ook regels waaraan de schoolleiding zich moet houden.

In de leerplichtwet staat dat de schoolleiding onder andere verplicht is om:

- in- en uitschrijvingen van leerlingen binnen een week te melden aan het bureau onderwijs van de gemeente;
- de aanwezigheid van leerlingen bij te houden, en in zorgwekkende gevallen van ongeoorloofd afwezigheid dit te melden bij de leerplichtambtenaar. Schoolverzuim is een medeverantwoordelijkheid van de school. Verzuim van drie achtereenvolgende schooldagen of meer of verzuim van meer dan $1/8$ lestijd gedurende vier weken (ca. 3 schooldagen/16 lessen) moet door de schooldirectie altijd bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de betreffende leerling worden gemeld.
- in de schoolgids te vermelden hoe de school omgaat met ongeoorloofd schoolverzuim en hoe geprobeerd wordt het voortijdig schoolverlaten terug te dringen en te voorkomen;
- contact met de leerplichtambtenaar op te nemen zodra men van plan is een leerling van school te verwijderen;
- voldoen aan alle wettelijke verplichtingen alvorens een leerling daadwerkelijk te verwijderen;
- de leerplichtambtenaar een afschrift van een afgesloten leerovereenkomst te verstrekken;
- jaarlijks aan de minister opgave te doen van het ongeoorloofde schoolverzuim.

Toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen

Een schoolbestuur moet zich in ieder geval aan de wettelijke voorschriften houden met betrekking tot het toelaten, schorsen of verwijderen van een leerling. Daarnaast is het mogelijk dat aanvullende voorschriften zijn opgesteld; die gelden dan alleen voor de scholen die onder dat bestuur vallen. Op iedere school moet een schoolplan aanwezig zijn waarin onder andere is aangegeven hoe de school met het bovenstaande omgaat. Dat plan ligt dan op school voor iedereen ter inzage.

Ongeloorloofd schoolverzuim

Schoolverzuim kan worden verdeeld in absoluut verzuim en relatief verzuim. We spreken van absoluut verzuim als jongeren niet zijn ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling zoals bedoeld in de Leerplichtwet, terwijl zij niet zijn vrijgesteld van deze verplichting.

Relatief verzuim kan worden onderverdeeld in signaalverzuim en luxeverzuim. Dit houdt in, dat een leerplichtige leerling wel op een school staat ingeschreven, maar de school niet regelmatig (conform de lesrooster) bezoekt. Degene die het gezag uitoefent en degene die zich met de feitelijke verzorging van een jongere heeft belast, is hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast zijn jongeren vanaf 12 jaar ook zelf verantwoordelijk voor hun schoolgang (en kunnen dus ook strafrechtelijk worden vervolgd).

Bij signaal verzuim is het schoolverzuim vaak een uiting van achterliggende problemen bij de leerling.

Verzuim van drie achtereenvolgende schooldagen of meer of verzuim van meer dan 1/8 lestijd gedurende vier weken (ca. 3 schooldagen/16 lessen) moet door de schooldirectie altijd bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de betreffende leerling worden gemeld. Omdat kortdurend verzuim het begin kan zijn van langdurig en structureel verzuim, is het wenselijk ook verzuim dat korter dan drie dagen heeft geduurd te melden. De melding wordt dan geregistreerd.

Luxeverzuim is ook een vorm van relatief verzuim. We spreken van luxeverzuim als een leerling verzuimt vanwege extra vakantie buiten de schoolvakanties, zonder dat hiervoor officieel toestemming is verleend.

Ongeloorloofd verzuim (absoluut/relatief) is niet toegestaan en kan leiden tot rechtsvervolging. Wanneer de leerplichtambtenaar proces-verbaal laat opmaken gaat doorgaans ook automatisch een melding naar de Raad van de Kinderbescherming.

Verlof buiten de schoolvakanties

Alleen in gevallen waarin de specifieke aard van de werkzaamheden van (één van) de ouders het onmogelijk maakt om in de schoolvakanties op vakantie te gaan, kan eenmalig (aaneengesloten) voor maximaal tien schooldagen extra vakantie worden verleend.

Ter verduidelijking: het betreft hier beroepen, waarvan nadrukkelijk kan worden aangetoond, dat de bulk van het inkomen in de vakantieperiodes wordt verdiend. Denk bijvoorbeeld aan het beroep "strandtenthouder" en sommige beroepen in de horeca en agrarische sector.

Het feit dat ouders simpelweg geen vrij kunnen krijgen van hun werkgever(s) is in het kader van de Leerplicht geen reden voor extra verlof, zelfs niet als hiervoor een verklaring van de werkgever wordt verstrekt.

Veel ouders denken dat een simpele mededeling aan de school voldoende is. Toestemming voor extra verlof moet echter **schriftelijk** worden aangevraagd bij de schoolleiding. De school is beslissingsbevoegd!

Een aanvraag dient minimaal twee maanden voorafgaande aan de vakantie te worden gedaan i.v.m. een eventuele bezwaarprocedure.

Indien de school uw aanvraag niet honoreert, dient u zich hieraan te houden. Doet u dat niet, dan is de school verplicht dit direct te melden aan de leerplichtambtenaar van uw woongemeente. U riskeert daarmee rechtsvervolging.

Let op!

- De schriftelijke aanvraag voor verlof moet ruim tevoren - minimaal twee maanden - worden ingediend, tenzij ouders kunnen aangeven waarom dat niet mogelijk was. Deze termijn is nodig om tijd te creëren voor overleg en/of een eventuele bezwaarprocedure.
- De school dient het besluit schriftelijk aan de ouders mee te delen. In de brief moet de reden voor de toewijzing of afwijzing worden aangegeven. Verder moet in de brief worden aangegeven, dat ouders bezwaar kunnen indienen bij de schooldirectie tegen het genomen besluit (met vermelding van procedure en termijn).
- De schoolvakanties beginnen vanwege de vakantiespreiding elk jaar op een ander tijdstip. Als uw kinderen in twee verschillende regio's naar school gaan, dient u dit goed in de gaten te houden.
- Vakantieverlof is in de eerste twee schoolweken na de zomervakantie niet mogelijk.
- Verlof dat wordt opgenomen zonder schriftelijke toestemming, wordt gezien als ongeoorloofd schoolverzuim en wordt gemeld aan de Officier van Justitie.

Wanneer wordt een verzoek zeker afgewezen:

- Het eerder vertrekken of later terugkomen van vakantie om de drukte op de wegen te vermijden.
- Tijdstip waarop het vakantieadres bereikt moet zijn.
- Vakantie in een goedkope(re) periode of in verband met een speciale aanbieding.
- Het ontbreken van andere boekingsmogelijkheden.
- Eerder vertrek of latere terugkeer door (verkeers)drukke.
- Het argument "mijn kind is nog jong".
- Het argument "vlak voor de vakantie wordt er toch bijna geen les meer gegeven".
- Een uitnodiging van een kennis of familielid om mee op vakantie te gaan buiten het seizoen.

- Vakantie in de eerste twee weken van het nieuwe schooljaar.
- Verlof aanvraag, omdat andere kinderen uit het gezin, familie of kinderen van bekenden waarmee op vakantie wordt gegaan al of nog vrij zijn.
- Vakantie in verband met een gewonnen prijs.
- Een uitnodiging van familie, vrienden en zakenrelaties om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan.
- Familiebezoek in het buitenland.

Extra verlof wegens andere gewichtige omstandigheden:

De Leerplichtwet kent nog een mogelijkheid om extra verlof te verlenen: “verlof wegens andere gewichtige omstandigheden”. Uitgangspunt bij “andere gewichtige omstandigheden” is, dat deze externe omstandigheden buiten de wil van de ouders en/of het kind plaatsvinden. Hierbij valt de beslissingsbevoegdheid uiteen in twee delen. Tot en met tien dagen (in één keer of bij elkaar opgeteld) per jaar beslist de directeur van de school over het al dan niet toekennen van het verlof. Bij meer dan tien dagen beslist de leerplichtambtenaar, nadat hij of zij het hoofd heeft gehoord.

Zo kan voor een huwelijk van bloed- of aanverwanten t/m de derde graad maximaal één dag verlof worden gegeven indien het huwelijk binnen de woonplaats wordt voltrokken en maximaal twee dagen wanneer het huwelijk buiten de woonplaats plaatsvindt. Een week extra vakantie vanwege het huwelijksjubileum van (groot)ouders is dus op grond van de wet niet toegestaan. Verdere omstandigheden die aanleiding kunnen geven tot het doen van een aanvraag voor extra verlof wegens andere gewichtige omstandigheden zijn bijvoorbeeld overlijdens tot en met de vierde graad en ziekte. Bij twijfel of een leerling wel echt ziek is, kan de school/leerplichtambtenaar een onderzoek instellen, waarbij zonodig een onafhankelijke medicus zal worden ingeschakeld.

De directie van uw school heeft een compleet overzicht van de omstandigheden die in aanmerking komen voor extra verlof met daarbij de maximale toelaatbare vrije dagen. De school is verplicht zich hieraan te houden!

Bij meer dan tien dagen per jaar dient er sprake te zijn een medische of sociale indicatie. De ouders richten het verzoek aan de directeur van de school, via het daarvoor bestemde formulier. De directeur stuurt het verzoek daarna door naar de leerplichtambtenaar.

Let op!

Een aanvraag voor verlof op grond van andere gewichtige omstandigheden moet – als dat enigszins mogelijk is – minimaal tien dagen en liefst acht weken van tevoren bij de directeur of de leerplichtambtenaar worden ingediend. Als het om verlof gaat van tien dagen of korter, kan de ouder worden verplicht documenten zoals een verhuisbericht, overlijdenskaarten en/of officiële uitnodigingen te overleggen. Bij aanvragen

van meer dan tien dagen verlof moeten deze documenten in alle gevallen worden overlegd.

Als verlof noodzakelijk is om medische of sociale redenen (van het kind en/of de ouders), dan is hiervoor een medische verklaring nodig van een onafhankelijk arts of deskundige (dus niet de eigen huisarts of behandelende arts!). De verdere richtlijnen zijn bij uw school bekend.

Wanneer wordt een verzoek zeker afgewezen:

- Vakantie, familiebezoek in het buitenland
- een familie-uitje of lang weekend.
- Activiteiten van verenigingen waar kinderen lid van zijn, zoals een scouting- of voetbalkamp.
- Als het gaat om één van de redenen/argumenten die ook reeds bij “aanvraag extra vakantieverlof” worden vermeld.

Taken van de leerplichtambtenaar

De belangrijkste taken van de leerplichtambtenaar zijn:

- Achterhalen waarom de jongeren spijbelen en/of voortijdig de school verlaten.
- Doorverwijzen naar de noodzakelijke instanties.
- Bemiddelen bij verwijdering, bij herplaatsing op een andere school en bij conflicten tussen ouders/leerlingen en de school.
- Verlenen van extra verlof vanwege andere gewichtige omstandigheden (meer dan tien schooldagen).
- Handhavend optreden wanneer ouders een besluit omtrent extra verlof van de schooldirectie niet respecteren (rechtsvervolgning).
- Scholen adviseren t.a.v. verlofaanvragen.
- Beoordelen van het plan van aanpak bij vervangende leerplicht.
- Adviseren bij ontheffing en vrijstelling van de leerplicht.
- Beantwoorden van vragen over onderwijs en de leerplicht.

Meer informatie

De leerplichtambtenaar geeft u graag meer informatie of beantwoord uw vragen rond de leerplicht.

De leerplichtambtenaar van Neder-Betuwe maakt deel uit van Team Leerplicht Regio Rivierenland. U kunt als ouder of verzorger van een leer- of kwalificatieplichtig kind bij problemen altijd rechtstreeks contact opnemen met de leerplichtambtenaar via telefoonnummer 06 11736965.

Ook jongeren kunnen contact opnemen met de leerplichtambtenaar als zij problemen hebben of in de problemen dreigen te raken!

COLOFON

Dit is een uitgave van de afdeling Samenleving,
van de gemeente Neder-Betuwe

Adres:

Burgemeester Lodderstraat 20
4043 KM Opheusden

Postadres:

Postbus 20
4043 ZG Opheusden

Tel. 0488 – 449900

Fax: 0488 – 449999

E-mail: info@nederbetuwe.nl

Website: www.nederbetuwe.nl

gemeente
Neder-Betuwe

Aan de teksten in deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.

Voor eventuele foutieve gegevens in deze folder aanvaardt de gemeente Neder-Betuwe geen aansprakelijkheid.

Zonder voorafgaande toestemming van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe mogen geen wijzigingen in deze brochure worden aangebracht.